

Total No. of Pages—16

36T EDUC
(EN/AS/BN/BD)

2 0 2 6**EDUCATION***Full Marks : 100**Pass Marks : 30**Time : 3 hours*

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

ALLOTMENT OF MARKS

Q. No. **1** carries 1 mark each (any *twelve*) : $1 \times 12 = 12$

Q. No. **2** carries 2 marks each (any *twelve*) : $2 \times 12 = 24$

Q. No. **3** carries 4 marks each (any *ten*) : $4 \times 10 = 40$

Q. No. **4** carries 6 marks each (any *four*) : $6 \times 4 = 24$

Total = 100

(2)

1. Answer the following questions (any *twelve*) : 1×12=12

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (যিকোনো বাৰটা) :

নিচের প্রশ্নগুলির উত্তর দাও (যে কোনো বারোটি) :

गाहायाव होनाय सॉलुफोरनि फिन हो (जायखिजाया मोनजिनै) :

Fill in the blanks :

খালী ঠাই পূৰ কৰাঁ :

শূন্যস্থান পূৰ্ণ কৰো :

लांदां जायगाखौ सुफुं :

(a) Gauhati University was established in the year ____.

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় ____ চনত স্থাপন কৰা হৈছিল।

গৌহাটী বিশ্ববিদ্যালয় ____ সালে প্রতিষ্ঠিত হয়েছিল।

गौहाटी मुलुग सोलौंसालिखौ ____ बोसोराव गायसननाय जादोंमोन।

(b) The name of the first secondary school of Assam is ____.

অসমৰ প্ৰথম মাধ্যমিক বিদ্যালয়খনৰ নাম হ'ল ____।

অসমের প্ৰথম মাধ্যমিক বিদ্যালয়টিৰ নাম হলো ____।

आसामनि गिबिसिन गेजेरारि फरायसालिनि मुडा जाबाय ____।

(c) The 'World Population Day' is observed on ____.

'বিশ্ব জনসংখ্যা দিবস' ____ তাৰিখে পালন কৰা হয়।

'বিশ্ব জনসংখ্যা দিবস' ____ তাৰিখে পালিত হয়।

'बुहुमनां सुबुं सानखो सान'खौ फालिनाय जायो ____।

(d) Stimulus has no influence on ____ attention.

____ মনোযোগত উদ্দীপকৰ কোনো প্ৰভাৱ নাথাকে।

____ মনোযোগে উদ্দীপকেৰ কোনো প্ৰভাৱ থাকে না।

____ गोसो होनाया थुलुंगा खांनायनि सायाव जेबो गोहोम खोख्लैया।

(3)

(e) Counselling is _____ function of mental hygiene.

পরামর্শদান মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ _____ মূলক কাৰ্য।

পরামর্শদান মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানের _____ মূলক কাৰ্য।

बोसोन होनाया _____ गोसो देहा सावसिनि हाबाफारि।

(f) _____ is the positional measure of central tendency.

_____ কেন্দ্ৰীয় প্ৰৱণতাৰ স্থানসূচক জোখ।

_____ কেন্দ্ৰীয় প্ৰৱণতাৰ স্থানসূচক পৰিমাণ।

_____ আনো মিৰু মোখাংথাইনি সুগ্ৰাফোরনি থাথাইআরি।

(g) The insightful method of learning is based on _____ theory.

শিকনৰ অন্তৰ্দৰ্শন পদ্ধতি _____ তত্ত্বৰ ওপৰত প্ৰতিষ্ঠিত।

শিখনেৰ অন্তৰ্দৰ্শন পদ্ধতি _____ তত্ত্বৰ উপৰে প্ৰতিষ্ঠিত।

इसिं नोजोरै सोलोनायनि आंदबआ _____ थिरांथाइनि सायाव सोनारो।

(h) Attention is not a mental power, but a mental _____.

মনোযোগ এক মানসিক শক্তি নহয়, ই এক মানসিক _____।

মনোযোগ এক মানসিক শক্তি নয়, বরং একটি মানসিক _____।

गोसो होनाया मोनसे गोसोआरि गोहो नडा, नाथाय मोनसे गोसोआ _____।

Answer the following questions in *one* sentence or in *one* word :

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ এটা বাক্য বা এটা শব্দত দিয়া :

নিচের প্রশ্নগুলির উত্তর একটি বাক্য বা একটি শব্দে দাও :

गाहायाव होनाय सौलुफोरखौ मोनसे बाथा एबा मोनसे सोदोबजौ फिन हो :

(i) In which year was the 'Protection of Women from Domestic Violence Bill' passed?

কোন চনত 'মহিলাৰ ঘৰুৱা হিংসা সুৰক্ষা বিল'খন গ্ৰহণ কৰা হৈছিল?

'গৃহস্থালিৰ সহিংসতা থেকে নারীদের সুরক্ষা বিল' কোন সালে গৃহীত হয়েছিল?

बबे बोसोराव 'हौवाफोरजौ गादब जानायनिफ्राय हिनजावफोरखौ उदां खालामनाय बिल'खौ बारहोदोमोन?

(4)

(j) Why is recognition easier than recall?

স্মরণতকৈ প্রত্যভিজ্ঞা কিয় সহজ ?

স্মরণ অপেক্ষা প্রত্যভিজ্ঞা কেন সহজ ?

গনায়থিনায়া গোসোখানায়া নিখুই গোরলৈসিন মানো?

(k) 25% of the scores in a distribution is less than the score 40 and 25% is more than the score 62. Find out the quartile deviation of the distribution.

এখন বিতৰণ তালিকাৰ 25% ৰাশি 40 ৰাশিটোৰ তলত আৰু 25% ৰাশি 62 ৰাশিটোৰ ওপৰত আছে। উক্ত বিতৰণ তালিকাৰ চতুৰ্থক বিচ্যুতি নিৰ্ণয় কৰা।

একটি বৰ্ণন তালিকাৰ 25% ৰাশি 40 ৰাশিটিৰ নিচে এবং 25% ৰাশি 62 ৰাশিটিৰ উপৰে আছে। উক্ত বৰ্ণন তালিকাৰ চতুৰ্থক বিচ্যুতি নিৰ্ণয় কৰো।

মোনসে রানসারথিআব 25% নম্বৰ ফোৱা 40 নম্বৰনি গাহায়াব থায়ো আরো 25% আ 62 নম্বৰনি বাঁসিন জায়ো। রানসারথিনি ব্ৰৈথি থাংল্লেথাইখৌ দিহুন।

(l) Who was the Chairman of the Secondary Education Commission, 1952-53?

1952-53 চনৰ মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগৰ সভাপতি কোন আছিল ?

1952-53 সালৰ মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগৰ সভাপতি কে ছিলেন ?

1952-53 বোসোৱনি গেজেরারি সোলোঁথাই আয়'গনি মাসিগিরিয়া সোৱমোন?

(m) What was the name of the programme adopted for improvement of primary education in India on the basis of the National Education Policy, 1986?

জাতীয় শিক্ষা নীতি 1986-অৰ আধাৰত ভাৰতৰ প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ উন্নতিৰ বাবে গ্ৰহণ কৰা আঁচনিখনৰ নাম কি আছিল ?

জাতীয় শিক্ষা নীতি, 1986-ৰ ভিত্তিতে ভাৰতৰ প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ উন্নতিৰ জন্য গৃহীত কৰ্মসূচীৰ নাম কী ছিল ?

ভাৰতআব গুদি ফায়াসালিখৌ জৌগাখাং হোনাযনি থাখায় হাযুডাৱি সোলোঁথাই বিথাংখি, 1986 খৌ বিথা খালামনা লানায হাবাফাৱিনি মুডা মা?

(5)

(n) Write a common characteristic of maturation and learning.

পৰিপক্কতা আৰু শিকনৰ এটা উমৈহতীয়া বৈশিষ্ট্য লিখাঁ।

পৰিপক্কতা (maturation) ও শিকন (learning)-এৰ একটি সাধাৰণ বৈশিষ্ট্য লেখো।

রানায় আরো সোলোঁনাযনি জুনिया मोनसे आखुथाइखौ लिर।

(o) A boy normally tries to talk like his father or elder brother. Which method of learning seems to operate in this case?

এজন সৰু ল'ৰাই সাধাৰণতে দেউতাক বা ককায়েকৰ দৰে কথা ক'বলৈ যত্ন কৰে।

এই ক্ষেত্ৰত শিকনৰ কোনটো পদ্ধতিয়ে ক্ৰিয়া কৰা যেন লাগে?

একটি ছেলে সাধাৰণত তাৰ পিতা বা বড়ো ভাইয়েৰ মতো কথা বলার চেষ্টা কৰে।

এখানে কোন শিকন পদ্ধতি কাৰ্যকৰ হ'ছে?

सासे हौवासाया सरासनसायै गावनि बिफा एबा देरसिन बिदा बायदि रायज्जलायनो नाजायो। बे बेलायाव सौलौनायनि मबे राहाया खामानि मावो?

(p) What does the Greek term 'hygiene' mean?

গ্ৰীক শব্দ 'hygiene'-অৰ অৰ্থ কি?

গ্রিক শব্দ 'hygiene'-এৰ অৰ্থ কী?

গ্ৰীক সৌদোব 'hygiene' নি ঔথিআ মা?

2. Answer any *twelve* of the following questions : $2 \times 12 = 24$

তলত দিয়া যিকোনো বাৰটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

নিচের যে কোনো बारोটি प्रश्नेर उत्तर दाओ :

गाहायाव होनाय सौलुफोरनि जायखिजाया जिनैनि फिन हो :

(a) What do you mean by vocationalization of secondary education?

মাধ্যমিক শিক্ষাৰ বৃত্তিমুখীকৰণ বুলিলে কি বুজা?

মাধ্যমিক শিক্ষাৰ বৃত্তিমুখীকৰণ (vocationalization) বলতে কী बोझ?

गेजेरारि सौलौथाइखौ जिउराहायारि खालामनाय बुंभ्ला मा बुजियो?

(6)

- (b) Write the structure of secondary education as suggested by the Kothari Commission.

কোঠাৰী আয়োগৰ পৰামৰ্শ অনুযায়ী মাধ্যমিক শিক্ষাৰ গাঁথনিটো লিখাঁ।

কোঠাৰী আয়োগেৰ পৰামৰ্শ অনুযায়ী মাধ্যমিক শিক্ষাৰ কাঠামোটি লেখো।

ক'থাৰি আয়'গা বোসোন হোনায বায়দি গেজেরাৰি ফৰায়সালিনি দাথাইখৌ লিৰ।

- (c) Why is non-formal education considered as a flexible system of education?

অগতানুগতিক শিক্ষাক কিয় এক নমনীয় শিক্ষা ব্যবস্থা বুলি বিবেচনা কৰা হয়?

অপ্রাতিষ্ঠানিক শিক্ষা (non-formal education) কেন একটি নমনীয় শিক্ষাব্যবস্থা হিসেবে বিবেচিত হয়?

গোৱা নডৈ খান্দি লেখা সোলোঁথাইখৌ মানো মোনসে সোলায়-সোল' খান্দি হিসাবে গনায়না লানায় জায়ো?

- (d) "All open education is distance education, but all distance education is not open education." Give two reasons.

"সকলো মুক্ত শিক্ষাই দূৰ শিক্ষা কিন্তু সকলো দূৰ শিক্ষাই মুক্ত শিক্ষা নহয়।" দুটা যুক্তি দিয়া।

"সব মুক্ত এডুকেশনই দূৰ শিক্ষা, কিন্তু সব দূৰ শিক্ষাই মুক্ত এডুকেশন নয়।" দুটি কারণ দৰ্শাও।

"গাসৈ উদাং সোলোঁথাইআ জানথাইয়াৰি সোলোঁথাই নাথায় গাসৈ জানথাইয়াৰি সোলোঁথাইআ উদাং সোলোঁথাই নডা।" মোননৈ জুক্তি হো।

- (e) "Physical education leads to a healthy life." Give two reasons.

"শাৰীৰিক শিক্ষাই এটা সুস্থ জীৱনৰ বাট দেখুৱায়।" দুটা যুক্তি দিয়া।

"শাৰীৰিক শিক্ষাই একটি সুস্থ জীৱনেৰ দিকে নিয়ে যায়।" দুটি কারণ দৰ্শাও।

"দেহায়াৰি সোলোঁথাইআ মোনসে গোগো জিউখৌ দৈদেনো।" মোননৈ জুক্তি হো।

- (f) What do you mean by 'women empowerment'?

'মহিলা সবলীকৰণ' বুলিলে কি বুজা?

'নারী ক্ষমতায়ন (women empowerment)' বলতে কী বোঝ?

'আইজো গোহো বাঁহোথাই' বুন্লা নোঁ মা বুজিয়ো?

(7)

(g) Write any two principles of environmental education.

পৰিৱেশ শিক্ষাৰ যিকোনো দুটা নীতি লিখাঁ।

পৰিৱেশ শিক্ষাৰ যে কোনো দুটি নীতি লেখো।

আবহাৱায়াৰি সোলোঁথাইনি জায়খিজায়া মোননৈ খান্দিফোৰখৌ লিৰ।

(h) Mention two characteristics of trial and error method of learning.

শিকনৰ প্ৰচেষ্টা আৰু ভুল পদ্ধতিৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখাঁ।

শিখনেৰ প্ৰচেষ্টা ও ভুল পদ্ধতিৰ দুটি বৈশিষ্ট্য লেখো।

নাজানায় আরো গোৱন্তিৰ্জোঁ সোলোঁনাযনি মোননৈ আখুথাইফোৰখৌ মুখ’।

(i) “Lata memorized two poems from her book one after another. But she forgot the first one after learning the second poem.” Explain briefly the cause of her forgetting.

“লতাই তাইৰ কিতাপৰ পৰা দুটা কবিতা এটাৰ পিচত এটাকৈ মুখস্থ কৰিছিল। কিন্তু দ্বিতীয় কবিতাটো মুখস্থ কৰাৰ পিচত তাই মন কৰিলে যে প্ৰথম কবিতাটো তাইৰ মনত নাই।” তাইৰ এই পাহৰণিৰ কাৰণ চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰাঁ।

“লতা ওৱ বঁই থেকে দুটি কবিতা একটিৰ পর একটি মুখস্থ কৰেছিল। কিন্তু দ্বিতীয় কবিতাটি মুখস্থ কৰাৰ পর সে মনে কৰল যে প্ৰথম কবিতাটি ওৱ মনে নেই।” তাৰ এই ভুলে যাওয়াৰ কাৰণ সংক্ষেপে ব্যাখ্যা কৰো।

“লতায়া গাবনি বিজাবনিফ্রায় গাঁনৈ খন্থাইফোৰখৌ মোনসেনি উনাব মোনসে গোসোআব লাখিৰ্দোঁমোন। নাথায় নৈথি খন্থাইখৌ সোলোঁনানৈ গিবি খন্থাইখৌ বাবগাৱ লাঁদোঁমোন।” গুসুঙৈ বিনি বাবগাৱলাঁনাযনি জাহোনখৌ ফোৰমায়।

(j) To which laws of learning are the following proverbs related?

তলৰ প্ৰবাদকেইটা শিকনৰ কোন কোন নীতিৰ সৈতে জড়িত?

নিচের প্ৰবাদগুলি শিখনেৰ কোন কোন নীতিৰ সঙ্গ জড়িত?

সোলোঁনাযনি মবে আয়েনফোৱা গাহায়াব হোনাথ বাথ্ৰাফোৱজোঁ সোমোন্দো গোনাং?

(i) Habit is the second nature.

অভ্যাসৰ নৰ কৰ্ণপথে কৰে শৰ।

অভ্যাস হচ্ছে দ্বিতীয় প্ৰকৃতি।

সৰ’আনো নৈথি আখু।

(8)

(ii) Success leads to success.

কৃতকাৰ্য্যতাই কৃতকাৰ্য্যতাক আগুৱাই নিয়ে।

কৃতকাৰ্য্যতাই কৃতকাৰ্য্যতাকে এগিয়ে নিয়ে যায়।

জাফুঁসারনাযানো জাফুঁসারনাযনি ফারসে দৈদেনো।

(k) Write two differences between volitional and non-volitional attention.

ঐচ্ছিক আৰু অনৈচ্ছিক মনোযোগৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখাঁ।

ঐচ্ছিক ও অনৈচ্ছিক মনোযোগেৰ দুটি পাৰ্থক্য লেখো।

গাবগোসোআৰি আরো গোসো গৈয়ৈনি গেজেৰাব মোননৈ ফাৰাগ লিৰ।

(l) Explain briefly the relationship between mental and physical health.

মানসিক আৰু দৈহিক স্বাস্থ্যৰ মাজত থকা সম্পৰ্ক চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰাঁ।

মানসিক ও দৈহিক স্বাস্থ্যেৰ মধ্যে থাকা সম্পৰ্ক সংক্ষেপে ব্যাখ্যা কৰো।

গোসোআৰি আরো দেহাযাৰি সাবস্নিনি গেজেৰাব থানায সোমোন্দো সুঁদোবৈ ফোৰমায।

(m) Write briefly about the educational significance of interest.

আগ্ৰহৰ শৈক্ষিক তাৎপৰ্যৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখাঁ।

আগ্ৰহেৰ শৈক্ষিক তাৎপৰ্যেৰ বিষয়ে সংক্ষেপে লেখো।

সোলোঁথাইযাৰি গুমুরনি গোনাঁথিনি সোমোন্দৈ সুঁদ'যৈ লিৰ।

(n) What do you mean by preservative function of mental hygiene?

মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ সংৰক্ষণমূলক কাৰ্য বুলিলে কি বুজা?

মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানেৰ সংৰক্ষণমূলক কাৰ্য বলতে কী বোঝো?

গোসোআৰি দেহা বিগিয়াননি ৰৈখাথি হোনায হাৰা হোনোব্লা নোঁ মা বুজিয়ো?

(9)

- (o) The mean of 10 scores is 37. If one score is excluded, their mean becomes 35. Find out the excluded score.

10 টা বাশিৰ গড় হৈছে 37. যদি ইয়াৰ পৰা এটা বাশি বাদ দিয়া হয়, তেতিয়া গড় হ'ব 35. বাদ দিয়া বাশিটো উলিওৱা।

10টি বাশিৰ গড় হৈছে 37. যদি এৰ থেকে একটি বাশি বাদ দেওয়া হয়, তখন গড় হবে 35. বাদ দেওয়া বাশিটি নির্ণয় কৰো।

10 নম্বৰনি গেজেৰথিআ 37. জুদি মোনসে নম্বৰখৌ এৰখ'যোব্লা, অব্লা বিসোরনি গেজেৰথিআ 35 জায়ো। এৰখ'নায় অনজিমাখৌ দিহুন।

- (p) Write two importance of graphic representation of the frequency distribution.

বাৰংবাৰতা বিভাজনৰ লেখচিত্ৰিক উপস্থাপনৰ দুটা প্ৰয়োজনীয়তা লিখা।

বাৰংবাৰতা বিভাজনৰ গ্ৰাফিক চিত্ৰৰ উপস্থাপনৰ দুটি প্ৰয়োজনীয়তা লেখো।

গলে-গলেথা রানসারথিনি থাখায় বো সাবগাৰিখৌ দিন্থিনায়নি মোননৈ গোনাংথি লিৰ।

3. Answer any *ten* of the following questions : 4×10=40

তলত দিয়া যিকোনো দহটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

নিচের যে কোনো দশটি প্রশ্নের উত্তর দাও :

गाहायाव होनाय जायखिजाया मोनजि सौलुफोरनि फिन हो :

- (a) Explain the opinion of the Indian Education Commission, 1964-66 on vocationalization of secondary education.

1964-66 চনৰ ভাৰতীয় শিক্ষা আয়োগে বৃত্তিমুখী শিক্ষা সন্দৰ্ভত কেনেধৰণৰ মতামত আগবঢ়াইছিল বৰ্ণনা কৰা।

1964-66 সনের ভারতীয় শিক্ষা আয়োগ বৃত্তিমুখী শিক্ষা সম্পর্কে কী মত পোষণ করেছেন তা বর্ণনা কৰো।

भारतारि सोलौथाइ आय'ग, 1964-66 मथे गेजेरारि सोलौथाइ जिउराहायारि खालामनायनि सायाव बिबुंथिखौ बेखेव।

(10)

- (b) Discuss the suggestions offered by the National Education Policy of 1986 to equalize educational opportunity.

শৈক্ষিক সমতা স্থাপনৰ বাবে 1986 চনৰ জাতীয় শিক্ষা নীতিয়ে আগবঢ়োৱা পৰামৰ্শসমূহ আলোচনা কৰাঁ।

শৈক্ষিক সমতা স্থাপনৰ জন্ম জাতীয় শিক্ষা নীতি, 1986-ৰ প্ৰস্তাবগুলি আলোচনা কৰো।

সমান সোলোঁথাইয়াৰি খাবুফোৱে হোনো থাখায় 1986 মাযথাইনি হাযুডাৰি সোলোঁথাই বিথাংখিআ হোনায বোসোনফোৱখৌ সাবায়।

- (c) Write four characteristics of open university.

মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য লিখাঁ।

মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য লেখো।

উদাং মুলুগ সোলোঁসালিনি মোনৰৈ আখুথাইফোৱখৌ লিৰ।

- (d) Why is distance education important in present society?

বৰ্তমান সমাজৰ বাবে দূৰৱৰ্তী শিক্ষা কিয় প্ৰয়োজনীয়?

বৰ্তমান সমাজে দূৰ শিক্ষা কেন প্ৰয়োজনীয়?

দানি সমাজাব জানথাইয়াৰি সোলোঁথাইআ মানো গোনাং?

- (e) What do you mean by population education? Mention three objectives of population education. 1+3=4

জনসংখ্যা শিক্ষা বুলিলে কি বুজা? জনসংখ্যা শিক্ষাৰ তিনিটা লক্ষ্য উল্লেখ কৰাঁ।

জনসংখ্যা শিক্ষা বলতে কী বোৰা? জনসংখ্যা শিক্ষাৰ তিনিটি উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰো।

সুবুঁ সানখো সোলোঁথাই বুন্লা মা বুজিযো? সুবুঁ সানখো সোলোঁথাইনি মোনথাম বিথাংখিফোৱখৌ লিৰ।

(11)

(f) Explain the importance of women empowerment.

নারী সবলীকৰণৰ গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা।

নারী ক্ষমতায়নের গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰো।

আইজো গোহো বাঁহোথাইনি গোনাঁথিখৌ ফোৰমাযনা লিৰ।

(g) Write four characteristics of learning.

শিকনৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

শিখনেৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য লেখো।

সোলোঁনাযনি মোনব্রৈ আখুথাইফোৰখৌ লিৰ।

(h) Explain with example how learning is possible through conditioning.

অনুবন্ধন পদ্ধতিৰে শিকন কিদৰে সম্ভৱ হয়, উদাহৰণসহ ব্যাখ্যা কৰা।

কীভাবে অনুবন্ধন-এৰ মাধ্যমে শিখন সম্ভৱ, উদাহৰণসহ ব্যাখ্যা কৰো।

মাৰোঁৱৈ ৱাদায়নি গেজেরজোঁ সোলোঁনায়া জাথাবনা জায়ো বিদিন্থিনি গেজেরজোঁ বেখেব।

(i) Write four differences between logical memory and rote memory.

যুক্তিসংগত বা যৌক্তিক স্মৃতি আৰু মুখস্থ স্মৃতিৰ চাৰিটা পাৰ্থক্য লিখা।

যুক্তিসংগত বা যৌক্তিক স্মৃতি ও মুখস্থ স্মৃতিৰ চাৰিটা পাৰ্থক্য লেখো।

জুক্তিগোনাঁ বিসম্বি আরো খৌথিয়ারি বিসম্বিনি গেজেরাব থানায় মোনব্রৈ ফাৱাগ লিৰ।

(j) Memory can be good and bad both. Justify your answer.

স্মৃতি ভাল আৰু বেয়া দুয়োধৰণৰ হ'ব পাৰে। যুক্তিসহ উত্তৰ দিয়া।

স্মৃতি ভালোও হতে পাৰে, খাৱাপও হতে পাৰে। যুক্তিসহ উত্তৰ দাও।

বিসম্বিআ মোজাঁ এৰা গাল্লি মোননৈবো জানো হাগৌ। ফিননাযখৌ বিজিৰনা লিৰ।

(12)

- (k) Discuss about four objective or external conditions of attention.

মনোযোগৰ চাৰিটা বস্তুনিষ্ঠ বা বাহ্যিক কাৰকৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

মনোযোগেৰ চাৰিটা বস্তুনিষ্ঠ বা বাহ্যিক শৰ্ত আলোচনা কৰো।

গোসো হোনাযনি মোনব্ৰৈ থাংখি এৰা বায়জোনি রাদায়খৌ সাবৰায়।

- (l) Mention any four roles that a school should play to prevent the mental illness of students.

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মানসিক অসুস্থতা প্ৰতিৰোধ কৰিবলৈ এখন বিদ্যালয়ে ল'ব লগা যিকোনো চাৰিটা ভূমিকা উল্লেখ কৰা।

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীদেৰ মানসিক অসুস্থতা প্ৰতিৰোধে একটি বিদ্যালয়েৰ যে কোনো চাৰিটা ভূমিকা উল্লেখ কৰো।

ফৰায়সাফোৰনি গোসোআৰি বেৰামখৌ হোবথানো থাখায় গংসে ফৰায়সালিয়া লানো গোনা জায়খিজায়া মোনব্ৰৈ বিফাব মুখ'না লিৰ।

- (m) Discuss the role of family in promoting proper mental health of children.

শিশুৰ উপযুক্ত মানসিক স্বাস্থ্যৰ বিকাশত পৰিয়ালৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

শিশুদেৰ মানসিক স্বাস্থ্য উন্নয়নে পৰিবাৰেৰ ভূমিকা আলোচনা কৰো।

গথ'ফোৰনি আৰজাথাব গোসোআৰি সাবসি জৌগানায়াব নখৰনি বিফাবখৌ সাবৰায়।

- (n) What do you mean by measures of central tendency? Mention three advantages of median as a measure of central tendency. 1+3=4

কেন্দ্ৰীয় প্ৰবণতাৰ জোখ বুলিলে কি বুজা? কেন্দ্ৰীয় প্ৰবণতাৰ জোখ হিচাপে মধ্যমাৰ তিনিটা সুবিধা উল্লেখ কৰা।

কেন্দ্ৰীয় প্ৰবণতাৰ পৰিমাপ বলতে কী বোঝ? কেন্দ্ৰীয় প্ৰবণতাৰ পৰিমাপ হিসাবে मध्यमाৰ তিনিটা সুবিধা উল্লেখ কৰো।

মিৰু মোখাংথাইনি সুগ্ৰাফোৰ বুন্ড্লা মা বুজিযো? মিৰু মোখাংথাইনি সুগ্ৰাফোৰাব গেজেরমানি মোনথাম হামজাথাবনাফোৰখৌ মুখ'।

(13)

(o) What is histogram? Draw a histogram from the following frequency distribution table (use graph paper) :

আয়তচিত্র কাক বোলে? তলত দিয়া বাৰংবাৰতা বিভাজন তালিকাৰ পৰা এক আয়তচিত্র অংকন কৰাঁ (লেখ কাগজ ব্যৱহাৰ কৰিবা) :

আয়তচিত্র কাকে বলে? নিচে দেওয়া बारंबारता বিভাজन तालिकाৰ থেকে একটি আয়तচিত্র अंकन करो (ग्राफ कागज ব্যবहार करबे) :

खुन्धिया बो सावगारिआ मा? गाहायनि गले-गलेथा रानसारथि संलाइनिफ्राय खुन्धिया बो सावगारिखौ आखि (खाखौलु-बिलाइ बाहाय) :

Class Interval	Frequency
শ্রেণী অন্তৰাল	বাৰংবাৰতা
শ্রেণি অন্তরাল	बारंबारता
थाखो खोन्दोब	गले-गलेथा
85-89	3
80-84	7
75-79	10
70-74	8
65-69	12
60-64	10
55-59	6
50-54	4
	$N = 60$

4. Answer any four of the following questions : 6×4=24

তলত দিয়া যিকোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

নিচের যে কোনো চারটি প্রশ্নের উত্তর দাও :

गाहायाव होनाय जायखिजाया मोनब्रै सौलुनि फिन हो :

(a) Describe the aims of secondary education as suggested by the Mudaliar Commission.

মাধ্যমিক শিক্ষাৰ লক্ষ্য সম্পৰ্কে মুদালিয়াৰ আয়োগে আগবঢ়োৱা পৰামৰ্শসমূহ বৰ্ণনা কৰাঁ ।

মুদালিয়াৰ আয়োগ প্ৰস্তাবিত মাধ্যমিক শিক্ষাৰ উদ্দেশ্যগুলি বৰ্ণনা কৰো ।

मुदालियार आय'गनि बोसोन मथे गेजेरारि सोलौंथाइनि थांखिफोरखौ फोरमाय ।

(14)

- (b) What do you mean by value education? Discuss the need of value education in the present social circumstances. 2+4=6

মূল্যবোধ শিক্ষা বুলিলে কি বুজা? বর্তমান সামাজিক পৰিস্থিতিত মূল্যবোধ শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আলোচনা কৰা।

মূল্যবোধ শিক্ষা বলতে কী বোঝ? বর্তমান সামাজিক পৰিস্থিতিতে মূল্যবোধ শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আলোচনা কৰো।

বেসেননাং সোলোঁথাই বুঁল্লানোঁ মা বুজियो? আখিখালনি সমাজাৰি থাসাৰিআব বেসেননাং সোলোঁথাইনি গোনাংখিখৌ সাবরাय।

- (c) What is insightful method of learning? Write the educational significance of insightful method of learning. 2+4=6

শিকনৰ অন্তৰ্দৰ্শন পদ্ধতি কি? শিকনৰ অন্তৰ্দৰ্শন পদ্ধতিৰ শৈক্ষিক তাৎপৰ্য লিখা।

অন্তৰ্দৃষ্টিনিৰ্ভৰ শিখন পদ্ধতি কী? শিখনৰ অন্তৰ্দৃষ্টিনিৰ্ভৰ পদ্ধতিৰ শৈক্ষিক তাৎপৰ্য লেখো।

সোলোঁথাইনি ইসি নোজোরারি আদবআ মা? ইসি নোজোরারি সোলোঁনাযনি সোলোঁথাইয়াৰি গুমুরনি আদবখৌ লির।

- (d) What is forgetting? Discuss about four psychological causes of forgetting. 2+4=6

বিস্মৃতি কি? বিস্মৃতিৰ চাৰিটা মানসিক কাৰণ আলোচনা কৰা।

বিস্মৃতি কী? বিস্মৃতিৰ চাৰিটা মানসিক কাৰণ আলোচনা কৰো।

বাবগারनाया मा? बावगारनायनि मोनब्रै गोसोआरि सानथौखौ फोरमायना लिर।

- (e) Discuss the scope of mental hygiene.

মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ পৰিসৰ আলোচনা কৰা।

মানসিক স্বাস্থ্যবিধিৰ পৰিধি আলোচনা কৰো।

गोसो देहा बिगियाननि अरथाइखौ सावराय।

(15)

(f) Find out the quartile deviation from the following distribution table :

তলৰ বিভাজন তালিকাৰ পৰা চতুৰ্থক বিচ্যুতি নিৰ্ণয় কৰাঁ :

নিচের বিভাজন তালিকা থেকে চতুৰ্থক বিচ্যুতি নিৰ্ণয় কৰো :

गाहायनि रानसारथि संलाइनिफ्राय ब्रैथि थांख्लेंथाइखौ दिहुन :

Class Interval	Frequency
শ্রেণী অন্তৰাল	বাবংবাবতা
শ্রেণি অন্তরাল	বারংবারতা
थाखो खोन्दोव	गले-गलेथा
80-84	3
75-79	4
70-74	7
65-69	8
60-64	12
55-59	7
50-54	4
45-49	3
40-44	2
	$N = 50$

★★★